

MATERIAŁY

**II MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI
NAUKOWO-PRAKTYCZNEJ**

NAUKA I EDUKACJA W WARUNKACH ZMIAN CYWILIZACYJNYCH

31 października 2020 roku

**Łódź
Nowa nauka
2020**

MATERIAŁY

II MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI
NAUKOWO-PRAKTYCZNEJ

**„NAUKA I EDUKACJA W WARUNKACH
ZMIAN CYWILIZACYJNYCH”**

31 października 2020 roku

Łódź

2020

UDK 37+65+80+81+159.9+330+631+004.9

BBK 94.3

N - 29

(N-29) **Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych:** Mater. II Międz. Konf. Nauk.-Prakt. / Pod red. Stanisława Kowalczyka – Łódź: Nowa nauka, 2020. – 84 s.

ISBN 978-83-7364-968-2

Redaktor naczelny: prof. dr hab. Stanisław Kowalczyk, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna.

Redakcja: prof. dr hab. Sławomir Górniak; prof. zw. dr hab. Irena Olszewska; prof. dr hab. Katarzyna Kwinta; prof., dr.sc. Stanisław I. Biały; mgr Adam J. Skowron.

Redaktorzy techniczni: dr. Nikolay Szyjanowski; mgr Zbigniew Targalsky; mgr Julia Petritskaya

Publikacja zawiera materiały z II Międzynarodowej Konferencji Naukowo-Praktycznej „Nauka i edukacja w warunkach zmian cywilizacyjnych”, która odbyła się 31 października 2020 r. Na konferencji, która miała charakter interdyscyplinarny, zostały omówione aktualne problemy w zakresie pedagogiki, filologii, ekonomii, psychologii, przemysłu, rolnictwa, technologii informacyjnej i innowacji.

Dla naukowców, wykładowców wyższych uczelni, doktorantów oraz studentów.

Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do zbioru.

ISBN 978-83-7364-968-2

© Autorzy materiałów, 2020
© «Nowa nauka», 2020

NAUKI PEDAGOGICZNE**Рожко-Павлишин Т.А.**, к.пед.н.,

доцент кафедри теорії і методики

початкової та дошкільної освіти

*Тернопільський національний педагогічний**університет імені Володимира Гнатюка***ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В
УМОВАХ ПАНДЕМІЇ**

Теоретико-практичні дослідження про дистанційне навчання об'єктом свого розгляду мають здебільшого професійну та середню (початкову та старшу школи) освіту. Останнім часом до цієї когорти долучилась і дошкільна освіта, яка не мала практичної необхідності в такій формі навчання, однак пандемія коронавірусної хвороби спричинила необхідність у розробленні методичної бази упровадження в сучасних закладах дошкільної освіти (далі – ЗДО) дистанційного навчання. Визначальними компонентами якого є професійна майстерність фахівців системи освіти, розширення їхніх можливостей, залучення інтернет-ресурсів тощо.

У цій роботі окреслимо законодавчі та методичні (умови упровадження) особливості дистанційного навчання в ЗДО.

Дистанційне навчання — це сукупність сучасних засобів, що забезпечують надання інформації в інтерактивному режимі за допомогою використання ІКТ (інформаційно-комунікаційних технологій) [1].

Мета дистанційної освіти дошкільнят - надання дітям можливості отримати необхідні знання в період самоізоляції вдома, забезпечення якісного засвоєння освітньої програми.

У професійній діяльності педагог ЗДО повинен керуватися нормативно-правовою базою. Зокрема, щодо дистанційного навчання чинними є такі положення.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про дошкільну освіту» Держава надає всебічну допомогу сім'ї у розвитку, вихованні та навчанні дитини; забезпечує доступність і безоплатність дошкільної освіти в державних і комунальних закладах дошкільної освіти у межах державних вимог до змісту, рівня й обсягу дошкільної освіти (Базового компонента дошкільної освіти) та обов'язкову дошкільну освіту дітей старшого дошкільного віку [3]. А у статті 11 Закону України «Про освіту» визначено, що «метою дошкільної освіти є забезпечення цілісного розвитку дитини, її фізичних, інтелектуальних і творчих здібностей шляхом виховання, навчання, соціалізації та формування необхідних життєвих навичок» [6]. Тому ЗДО продовжують здійснювати роботу щодо всебічного розвитку малюків.

У статті 9 Закону України «Про освіту» відмічено, що однією з форм здобуття освіти є дистанційна форма здобуття освіти. Вона визначається як «індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [6]. Але чи є придатною ця форма роботи для дітей дошкільного віку?

У листах МОНУ від 11.10.2017 № 1/9-546 «Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» та від 27.09.2010 № 1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку» зазначено, що «оперативно обмінюватися інформацією з батьками найзручніше в Інтернеті. У пригоді стануть сторінки сайтів закладів дошкільної освіти, електронне листування, онлайн-спілкування у закритій групі в соціальних мережах тощо» та відмічена важливість «розроблення та запровадження медіа-освіти, створення інформаційних дошкільних програм, зокрема «Електронної пошти для батьків» з питань розвитку дітей п'ятирічного віку». Це все стосується взаємодії з батьками та дає змогу навчити їх проводити час з дитиною корисно [2; 5].

Педагоги мають змогу не тільки інформувати батьків, а й проводити освітню роботу з дітьми. Лише необхідно дотримуватись вимог Санітарного регламенту для закладів дошкільної освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України 24.03.2016 № 234 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 квітня 2016 № 563/28693 з метою запобігання порушення зору та серцево-судинних захворювань [4].

У розділі XII «Вимоги до розпорядку дня і навчання, організації життєдіяльності, рухової активності дітей» зазначено, що «перегляд розважальних телепередач, мультфільмів і діафільмів для дітей дошкільного віку допускається не частіше 1 разу на день. Тривалість перегляду розважальних телевізійних передач не повинна перевищувати 20 хвилин на день для дітей 3–4 років і 30 хвилин для дітей 5–6 років» [4].

У разі, коли дитині необхідно взаємодіяти з гаджетами, варто дотримуватись таких правил: «Заняття з використанням комп'ютерів дозволяється проводити для дітей старшого дошкільного віку два рази на тиждень (не більше одного разу протягом дня). Безперервна тривалість роботи з комп'ютером не повинна перевищувати 10 хвилин. Після занять із дітьми проводять зорову гімнастику. Для дітей із хронічними захворюваннями, після перенесених захворювань (протягом 2 тижнів), дітей з порушеннями зору тривалість занять з комп'ютером зменшується до 5–7 хвилин [4].

Для роботи з комп'ютером необхідно забезпечити раціональну організацію робочого місця: меблі повинні відповідати зросту дитини, верхня горизонталь екрана відеомонітора повинна знаходитися на рівні очей, відстань від очей до екрана – не менше 50 см [4].

Заняття з використанням електронних технічних засобів навчання (далі – ТЗН) з дітьми молодшого та середнього дошкільного віку проводяться у разі згоди батьків не більше 10 хвилин. Для дітей старшого дошкільного віку безперервна тривалість занять з використанням ТЗН (інтерактивні дошки, відеопроєктори тощо) не повинна перевищувати 15 хвилин [4].

Крім нормативно-правових засад, до уваги беруться умови навчального середовища.

Дистанційне навчання передбачає від дитини наявність мотивації до отримання знань та навичок. Тут велика роль вихователя, який створює умови для навчання, пропонує матеріал у цікавій та доступній формі, щоб батьки, показавши його, змогли зацікавити дитину в отриманні знань і виконанні завдання. Під час дистанційного навчання більшу частину навчального матеріалу в процесі навчання дитина освоює самостійно (це для дитини-дошкільника дуже складно). Тому не всі діти можуть взяти участь у виконанні завдання того чи іншого заняття.

Перевагами дистанційного навчання дітей дошкільного віку є такі:

- вибір оптимального режиму освітньої діяльності, з урахуванням особливостей дитини, коли батьки самі визначають, в який час дитині зручніше займається, який проміжок дня найбільш продуктивний для занять;
- індивідуальний підхід до дитини з урахуванням її здібностей;
- дитина не «прив'язана» до певного місця, вона може займатися одна або всією сім'єю. Основна умова - наявність ПК, телефону і доступу до Інтернету.

Недоліки дистанційного навчання дітей дошкільного віку:

- В разі, якщо батьки не мають можливості, часу або бажання займатися з дитиною, то рівень засвоєння нею матеріалу буде невисокий. У дітей частіше всього відсутня самоорганізація і немає посидючості. У моменти труднощів дітям необхідна допомога дорослого, тобто відсутній елемент самоконтролю.
- Відсутність авторитету батька, тому що багато дітей сприймають інформацію так, як її підносить вихователь.
- Не всі мають можливість дистанційно займатися, в силу складних матеріальних умов, оскільки необхідно спеціальне обладнання (комп'ютер або ноутбук, Інтернет), а в телефоні немає повного набору функцій.
- Відсутність спілкування з однолітками, коли втрачаються необхідні навички комунікації і соціалізації у суспільстві.

- Під час дистанційної освіти доводиться багато часу проводити за комп'ютером, телефоном.

Особливу увагу необхідно приділяю дітям старшого дошкільного віку, які підуть в школу, оскільки випускникам необхідно забезпечити плавний перехід для навчання в 1-му класі і сформуванню необхідний комплекс знань, умінь і навичок для подальшого успішного навчання у школі.

Педагоги щодня розробляють зміст навчальної діяльності відповідно до чинних програм і плану роботи. Їхнє завдання полягає з тому, щоб запропонувати батькам найбільш різноманітні й ефективні методи і прийоми роботи з дітьми. Вихователі намагаються забезпечити батьків послідовними інструкціями, картками, картинками, презентаціями, мультфільмами, відповідно до тем, у формі онлайн-зустрічей.

Батьки, своєю чергою, намагаються реалізувати освітні завдання, отримані від педагогів-вихователів, співпрацюючи з ними, а також кожен день інформують їх про стан здоров'я дошкільників. Головне для батьків забезпечувати дотримання режиму дня, приблизно такого ж, як в дитячому саду.

Дистанційні освітні технології дозволять батькам, за допомогою педагога, ефективно і грамотно організувати діяльність дітей вдома, спілкування дітей і батьків буде більш цікавим і насиченим. Це сприяє тому, що діти не нудьгують і проводять час із користю вдома, отримують більше уваги, любові й спілкування з боку близьких їм людей, а батькам це допомагає краще пізнати своїх дітей: їх інтереси, потреби, бажання і можливості.

Впроваджуючи дистанційні освітні технології в освітню діяльність дошкільнят вихователі у такий спосіб підвищують і рівень педагогічної компетентності батьків. Батьки виступають рівноправними учасниками освітніх відносин, приміряють на себе роль педагога, наставника, що сприяє:

- індивідуалізації освітньої діяльності (батьки разом з дітьми самі вибирають темп і порядок виконання тих чи інших завдань);

- підвищенню інформаційної культури (батьки і діти сприймають комп'ютер, не як іграшку, а засіб для отримання знань);

- підтримці очного навчання (діти, які перебувають на самоізоляції, не відірвані від освітніх відносин, а можуть навчатися в домашніх умовах).

Отже, досвід використання дистанційної освіти в ЗДО хоч і невеликий та вимагає доопрацювань, однак хочеться вірити, що така взаємодія не залишиться буде актуальною після закінчення режиму самоізоляції і допоможе в роботі з дітьми, котрі з різних причин не можуть відвідувати дитячий садок. Окрім цього, змішана форма освітньої взаємодії (онлайн / офлайн) забезпечує компетентнісний підхід у формування маленької особистості.

Література:

1. Гавриш Н., Крутій К., Романюк І., Шалда Н. Проблеми дистанційної освіти. *Дошкільне виховання*. 2020. № 5. С. 21-29.

2. Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців : Лист МОНУ від 11.10.2017 №1/9-549. URL: https://www.pedrada.com.ua/files/articles/1545/MON_546_Vzajemodija_ZDO_batka_mu.pdf (дата звернення: 26.10.2020 р.).

3. Про дошкільну освіту : Закон України від 11.07.2001 № 2628-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14> (дата звернення: 26.10.2020 р.).

4. Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів : Наказ МОЗУ від 24.03.2016 № 234 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0563-16#Text> (дата звернення: 20.10.2020 р.).

5. Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку : Лист МОНУ від 27.09.2010 № v-666290-10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-666290-10#Text> (дата звернення: 16.10.2020 р.).

6. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 20.10.2020 р.).